

ABONAMENTUL :

Pe un an — — 100 Lei

Pentru instituțiuni :

Pe un an — — 400 Lei

PUBLICAȚIUNILE

se primesc la administrație.

Manuscrisele nu se
inapolază.

ROMÂNUL

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
str. V. Goldiș (f. Românului)
Nr. 6.

Apare săptămânal.

Redactor resp.:
prof. I. ARDELEAN

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL-ȚĂRĂNESC DIN JUD. ARAD.

LA ATAC!

Votul exprimat sâmbăta seara la Camera depușilor, a dat satisfacție totală partidului Național-Țărănesc și sa închis partea politică a afaceri Skoda.

O campanie mesteșugit condusă de către partidul liberal, sub directă conducere a Dlui Dinu Brătianu, s'a spulberat.

Acest domn, a crezut că prin calomnii se va putea scobori popularitatea partidului național-țărănesc. Dar dreptatea a răsarit, precum adevărul și mântuirea vor renaște din învierea Domnului, în bisericile noastre.

Fostul ministru Mihai Popovici a fost scos de sub acuzare și numai fostul ministru de război, care nu e omul partidului nostru, va răspunde în fața Curții de Casație, dacă ofițerii tehnicieni au greșit or ba, la alegerea tunurilor.

Noi suntem ferm convinși că n'au greșit. Tunurile noi sunt excelente, sunt din materialul cel mai bun; prevăzute cu cele mai moderne și mai bune muniții, iar prețurile erau corespunzătoare acelor timpuri periculoase. De atunci, Rușii concentrau trupe pe malul Nistrului, gata să ne atace; contele Bethlen primul ministru ungar ne amenința continuu. Deci, și la răsarit și la apus era pericol. În această situație nenorocită, țara era constrânsă, să plătească cu câteva procente mai mult. Se știe doar că un om când e constrâns de necazuri, de boale sau orice pericol, nu poate sta mult pe gânduri, ci face orice sacrificii materiale, numai să poată scăpa. Așa era și cu țara noastră în anul 1929—1930.

Magistrații dela Inaltă Curte de Casație vor reexamina afacerea în liniște și cu toată obiectivitatea, fără pasiuni politice, servindu-se de experți în materie de armament, pentru a putea stabili adevărul.

Această expertiză, liberalii n'au îngăduit-o ori cât de stăruitor a cerut-o fostul ministru de război. Și încă ceva:

Toată lumea știa că în 1935—1936, Germania va fi bine înarmată și instruită. Chiar Hitler a declarat că în 1935 se vor întâmpla mari evenimente urmate de o nouă criză și un nou pericol de război. Fostul nostru primministru, dl. Iuliu Maniu, ca mare și prevăzător om de stat, știind aceste lucruri, a voit ca România să fie bine înarmată și pregătită; cu toate acestea Iorghisții și liberalii au împiedecat înarmarea, oprind fabricațiunea tunurilor noi.

Iar acum, după spulberarea calomniilor liberale, **trebuie să începă partidul național-țărănesc contra-atacul împotriva guvernului liberal.** Nu putem tolera ca un partid îmbătrânit în rele, incapabil de a governa și care n'a voit de cât să compromită partidul

nostru, să mai conducă treburile statului, în modul cum le conduce.

Ca să ne dăm seama de dezastrul politicii liberale, în cele ce urmează vom lua la întâmplare câteva cazuri, din care să se vadă cum știu ei să gospodărească statul.

Toata legiferarea liberală de un an și mai bine de când sunt la putere se reduce la punerea de impozite și taxe noi și la luarea de măsuri cu care viața se scumpește. Supra taxele puse de ministrul liberal pe toate lucrurile de prima necesitate au făcut, ca negustorii și industriași cartelați, să ridice prețurile de vânzare într'un mod înspăimântător.

Ministrul de industrie în loc să stăvilească această speculă ordinară prin măsuri de restricțiune — fixând prețuri maxime, Dsa ia dispozițiuni, tocmai contrarii intereselor cetățenilor consumatori, oprind exportul și importul cu regimul devizelor. Și cu această ultimă măsura viața devine și mai grea, prin faptul că deținătorii de mărfuri, scot pe piață marfă puțină, pe care o vând cu prețuri ridicate.

Abia după ce prețurile s'au ridicat cu 30—40%, ministrul de industrie, liberal, se trezește abia, sub presiunea, opiniei publice scandalizate și ia măsuri să se fixeze prețuri de maximalizare. Din această măsura întârziată se pot deduce două lucruri: ori ministrul nu-i corespunzător locului pe care-l ocupă, ori a fost făcută cu intenție.

Lucrurile scumpe, sarcinile fiscale ridicate nu mai pot fi suportate de niște cetățeni sărăciți până în măduva oaselor

Liberalii n'au uitat sistemul vechiu pe care-l aplicau totdeauna, când aveau puterea în mâna lor. Politica pe care o fac liberalii este politica de aservire a țărănilor și de apăsare a claselor muncitoare și producătoare. Fața de această politică dăunătoare țării, partidul național-țărănesc, își ridică stindardul, sub acoperământul căruia, cheamă nu numai mulțimea partizanilor săi, ci pe toți oamenii de bună credință și cu dor de binele țării lor, ca împreună să înceapă o luptă energică și hotărâtă contra liberalilor. A mai îngădui un moment măcar ca liberalii să conducă treburile statului, înseamnă să grăbim caderea în prăpastia pe marginile căreia ni-au adus.

În primul rând, ne adresăm fraților noștri de luptă, și-i rugăm să-și strângă rândurile sub drapelele noastre glorioase, purtate de iluștrii și bravii noștri conducători, Ion Mihalache și Iuliu Maniu, pentru a da lupta definitivă, contra regimului liberal, incapabil și daunător pentru țară.

Lt. Colonel rez. A. BABESCU.

Goana după voturi

Dl. Alex. Vaida, îmbrăcat cu formula „Numerus-Valachicus“, a vrut să fie original dar n'a reușit, pentru că dorință conținută în această formulă, o găsim în toate inimile românești, încă din primele începuturi ale renașterii naționale. Care-i românul acela, care să nu dorească, ca intelectualii români fără ocupație să fie introduși în posturile de comandă ale industriilor streine? Cu această dorință ne naștem toți românii și lucrăm prin toate mijloacele s-o înfăptuim. Deosebirea între noi și Dl Vaida este: Dsa face sgomot în jurul acestei dorinți, cu scopul de a atrage de partea sa cât mai multe voturi, noi însă, care nu umblăm după efecte sgomotoase, vrem să îndeplinim această dorință pe cale normală, liniștită și în cadrul legilor țării. Modul sgomotos și de agitație, cum vrea Dl. Vaida să rezolve această chestiune, este desaprobat de toată lumea românească, care dorește binele țării sale. Este oare în interesul neamului nostru să producem complicațiuni și în interiorul țării, când în afară granițelor vijelia amenință întreaga Europa?

Se rezolvă criza economică și financiară, prin plasarea în posturi a câtorva intelectuali români fără ocupație?

Se înlătură specula nerușinată pe care o fac marii industriași cu marfa eșită din fabricile lor, dacă dăm ocupație câtorva șomeri cu carte?

Obțin țărăni un preț mai bun pe produsele lor, dacă vor striga într'un glas cu Dl. Vaida: trăiască „Numerus Valachicus“?

Iată atâtea întrebări, care se pun și la care Dl. Vaida prin „Numerus-Valachicus“ nu poate răspunde, pentru că în această formulă nu-i concretizată o concepție de guvernământ, ci după cum am spus mai sus, sunt două cuvinte adunate la un loc că să producă efect.

Întrebările de mai înainte, privind anumite probleme de stat, nu-și pot căpăta rezolvarea folositoare pentru binele țării de cât printr'un program de guvernământ bine studiat și cu norme precise de aplicat. Acest lucru nu-l găsim de cât în programul partidului „Național-Țărănesc“, care partid e condus de Dnii Ion Mihalache și Iuliu Maniu. Programul partidului „Național-Țărănesc“, e făcut în conformitate cu interesele reale ale țării și în special ale clasei țărănești.

În goana nebună după reclamă și în speranța de a seduce masele, Dl Vaida nu se oprește numai la formula sa miraculoasă — bună pentru vindecarea tuturor relelor — chiar numai într'o singură zi, — dinpotrivă, dsa și sateliții săi, în conferințele ce le țin prin țară, lasă să se înțeleagă, că acțiunea sa se face cu asentimentul M. S. Regele, cu aprobarea I. P. S. Sale patriarhul Miron și a Dlui Nicolae Titulescu. A amesteca numele Suveranului și a celor doi mari demnitari ai țării în lupta politică de atâtare pe care Dl Vaida o întreprinde înseamnă că, pentru Dsa, mijloacele de care se folosește pentru a reuși — fie ele ori cât de condamnabile — nu-l interesează.

Un alt fapt, pe care ni-l pune în adevărată lumină pe Dl Vaida este, că Dsa lucrează sub acoperământul firmei partidului „Național-Țărănesc“, din care Dsa nu mai face parte, dar de care firmă se folosește spre a induce în eroare pe alegători...

Armele de care se folosește Dl Vaida sunt armele politicianului de tarabă, doritor de prea măriri ușoare. Lumea românească urmărind cu atenție acțiunea Dsale și văzând care-i sunt armele și mijloacele de luptă, a rămas scârbită respingându-l cu voturile ei, acolo unde a avut îndrăzneală să se prezinte spre a-i solicita încrederea.

C. T.

A cumpăra haine e chestie de încredere

Cumpărați la MUZSAY Arad

Cea mai eficientă sursă de încredere. Cu carnetul „Mercur“ în preț de bani gata

Adresa organizației Partidului Național-Țărănesc Municipiul Arad, Sectorul Grădiștea CĂTRE ION MIHALACHE

Avem onoarea a vă comunica că membri comitetului și membri organizației din Arad-Grădiștea convocați în ședința la 7 Aprilie a. c. în localul Corbul Negru din strada Horașiu 22 în urma expunerii făcute de dl șef de sector, președinte: N. Frumuzache hotărăște cu unanimitate următoarele:

Întregul comitet cât și membri activi și aderenți rămân credincioși ideologiei și programului de partid; declarăm din tot sufletul și cu toată convingerea, că urmăm fără șovăire pe conducătorii noștri dl președinte I.

Mihalache, și dl Iuliu Maniu.

Așa să ne ajute Dumnezeu!

N. Frumuzache, președinte șef sector; Ibrin Marinescu și Marian Petru vice președinți; Stănilă Ioan, secretar; Birău Traian, casier; membrii în comitet: Florica Ștefan, Borlea Simion, Miha Ghe, Ilca Theodor, Păsărilă Petru, Serb Ștefan, Mocuța Theodor, Naghy Alexandru, Pascu Theodor, Blean Marin, Cosmulescu Ctin, Lupei Ioan, Cioclu Ion, Halmăgeanu Theodor.

Ce trebuie să știe țăranul român din politică

de Moș Trăscău

Încă unul trădează cauza țărănească

Pușini sunt acei cari au răbdare să lupte până la sfârșit pentru triumful politicii țărănești. Sunt atâția factori în țara noastră cari au tot interesul să distrugă politica țărănească; ei nu văd cu ochii buni redeşeptarea țărănilor și întărirea lor. De aceea luptă pe toate căile și cu toate mijloacele ca să ne rupă dintre conducători.

Dl Vaida este rupt din mijlocul nostru, numai pentru ca să slăbească forțele democratice.

Partidul național-țărănesc știe aceasta și stă cu atenție în slujba plugarilor și muncitorilor de orice fel. Noi nu înjurăm pe dl Vaida, nu-l facem criminal, nu-l ponegrim, cum fac vaidiștii cu dl Iuliu Maniu, pentru că noi nu avem ură și nu avem interese sfreșite de servit. Pe noi ne doare că unul dintre ai noștri s'a lăsat răpit.

Ne doare că dl Vaida a trecut în tabăra contrară intereselor țărănești.

În vorbiriile sale pe care le ține prin țară, ziarele ne aduc știrea că dl Vaida a început o nouă tactică politică: laudă din răspuțeri politica liberală, încurajându-i să continue mai departe pe calea apucată, că-i bună. În special, laudele dlui Vaida se învârtesc în jurul legii pentru protecția muncii naționale.

Or d'voastră știți că legea aceasta, liberală, se referă numai la orașe. Ea nu protejează munca țărănească, care are mai mare nevoie să fie protejată.

Dl Vaida, pare a fi pus în slujba politicii partidului liberal. Dar ne întrebăm noi: când a fost sincer dumnealui; când lupta pentru drepturile țărănilor, alături de Mihalache și Maniu? sau acum când e contra țărănilor sprijinind politica partidului liberal?

Noi îl regretăm pe dl Vaida ca pe o trecută figură istorică, cu glorios trecut de lupte naționale în parlamentul maghiar. Și credem că dacă ar fi și la noi un parlament maghiar dl Vaida ar fi iarăși cel ce a fost fiindcă dumnealui este o fire răsboinică și-i ura pe Unguri. Ne pare rău însă că nu s'a pufuit adapta realităților dela noi. Și acum este nevoie de luptători ca și atunci. Deosebire este că cel apăsător, victima, nu este românul în general, ca atunci, ci țăranul. Dușmanul nu este Ungurul, ca atunci, ci politica liberală, burgheză.

Acum dl Vaida apără și laudă tocmai ceea ce ar trebui să atace; apără politica liberală, burgheză.

Îmi aduc aminte că la Congresul nostru dela Arad, din anul trecut, dl Vaida spunea despre Legea pentru protecția muncii na-

ționale, că nu este sinceră, că nici nu este completă; îi găsea atunci, în fața noastră, multe scaderi. Și spunea că singurul partid Național-Țărănesc este în stare să aducă o lege bună și completă, pentru că el este partidul celor mulți; și numai ceea ce este folositor mulțimii aceea este bun.

Azi, dl Vaida laudă ceea ce a criticat atunci. Este de mirare cum se poate aceasta; este de mirare cum s'a putut schimba dl Vaida, atât de mult.

Căci aceasta schimbare dela o lună la alta nu însemnează naționalism.

Nu lăsați să se piardă singurul
D'voastră prilej, de a vizita unicul
magazin de modă bărbătească
bine asortat cu ultimele noutăți

MANEA

ARAD, membru la „Consum“

Partea oficială

1. **Rugăm** pe Dnii șefi de sectoare să ne trimeată de urgență sumele încasate din colizațiile membrilor pe anul curent și sumele cu care au fost impuși dlor; totdeodată li mai rugăm să ne trimeată listele cu abonații la ziarul „Românul“, precum și banii strânși din abonamente: Adresa la care se va trimite este: prof. Const. Teodorescu secretar general, str. Vasile Goldiș 6.

2. **Cererile de înscriere** în partid precum și ori ce alte dorinși în legătura cu partidul se vor adresa: prof. Const. Teodorescu secretar general, str. Vasile Goldiș 6.

3. Dnii A. Birtolon și P. Petica, fiind excluși din partidul „Național-Țărănesc“ pentru abateri grave de la disciplina de partid, n'au dreptul să cheme la consfățuirii pe nici un membru aparținător partidului „Național-Țărănesc“; dacă totuși o fac, membrii noștri sunt dator să nu dau ascultare acestor chemări; făcute cu scopul de a induce în greșală — prin făgădueli ce nu se pot realiza.

Citiți și răspândiți
„ROMÂNUL“

Răspuns la „răspuns pt. Românul“

Sesizat de reportajul nostru asupra desbatărilor din ședința organizației partidului național-țărănesc, care a avut loc în ziua de 5 Aprilie c.r., d. dr. Petrila Petica, ni se adresează nouă, redacției „Românului“, și se disculpă de anumite acuzații profixate la adresa d-sale de d. vicepreș. Mihai Cosma în legătură cu „faimoasa afacere cu cărămida“.

Trebue să-i amintim dlui Petica că noi am reprodus ceea ce s'a spus în acea ședință. Nu înțelegem să dăm un răspuns în merit la întîmpinarea d-sale. Aceasta îl privește pe d. M. Cosma. Și nu ne îndoiim, dsa va ști să răspundă.

Ținem totuși să-i amintim dlui dr. Petica că nici în cuvântarea dlui M. Cosma și nici în reportajul nostru nu s'a pomenit numele dlor Șerbănescu și Ambruș dela S. I. A. B. Avem toate considerațiunile față de acești domni și ne exprimăm mirarea cum și de ce d. Petica aduce în această chestiune numele acestor domni vrednici de toată cinstea?

Ne place să credem ca d. Petica nu vrea să introducă și aci — după sistemul șefului său politic — o diverziune.

Repetăm, că d. M. Cosma va ști să răspundă, dacă e cazul, întîmpinării dlui Petica.

Dealtfel d. Petica nu spune nimic în scri-soarea sa adresată „Ecoalui“ decât doar că „calomniatorii“ își vor da socoteala în fața justiției pentru calomniile aduse „dlor“ căci d. Petica vorbește în partiorhalul plural sau și în numele dlui A. Birtolon. Dacă are „procură“ n'avem ce zice: bine face.

Vom vedea.

Costum modern

la Moskovitz

Veniți la Mihalache!

Veniți, veniți voi oameni noi
Să 'nvingem pe cutezători.
Veniți în așteptarea răzbunării,
O creangă clatină pădurea,

Nu vă opriți!!
Grăbiți-vă la Mihalache,
Voi toți cei ce doriți dreptate!

Lăsați-ne să povestim
Că viața e amară
În a noastră dulce țară,
Nu mai putem să suferim
Atâtea nedreptăți,
Ș'atâtea chin...

Că jugul e greu
Pe gât ne-apasă
Și birurile-s grele.
Nu-i traiul trai și masa masă
În sânul țării mele.

Toți în glas de plâns strigăm
Că'n țară nu-i dreptate
Le suferim și le uităm
Dar, vino Mihalache!

Frați români din neam de frunte
Toți voinici ca brazil'n munte
Haideți cu toți să jurăm
Pe Mihalache să-l urinăm!

Verde-i bradul și stejarul
N'o fi tot cum vrea dușmanul.
Punem untăr, doi cu doi
Ș'o mai li cum om vrea noi!

Sabina Ivan-Macia.

Haos!... haos!?

Este de-a-dreptul enervant că și cele mai mărunte și neînsemnate fiuici de provincie și bulevard vorbesc întruna despre un prețios haos în partidul național-țărănesc. Nu confesesc să descânt și bocească mereu despre destrămarea, și despre pierirea acestui partid. Te miri de unde răsare câte un clarvăzător care prevestește cu toată precizia nea că partidul național-țărănesc încurând își va da ortul popii, că d. Ion Mihalache, nu va putea împiedeca trecerea „elitei“ membrilor partidului alături de d. Vaida, că în definitiv, partidul va rămâne fără membri, fără aderenți.

E și acesta un joc al grozavilor jurnaliști rurali, cari țipă din baerele plămânilor spre a fi observați și spre a obține o majorare a soldei lor de mercenari politici din partea patronilor lor lipsiți de scrupule ca și dumnealor.

Nu ne îndoim, puzderia de partidulețe, cari, fără programe de guvernare, ficsite de lepădăturile marilor partide, pândesc dela distanță momentul să se arunce asupra bunurilor publice, cum o mai făcuseră nu demult, ar contempla cu multă satisfacție fărâmișarea partidului național-țărănesc. Mercenarii acestor frânturi de partide clevelesc și oftească însă zădarnic, căci dacă și-ar deschide ochisorii împăienjenii de urdori, ar vedea că, după cum munții nu se prăbușesc dacă le iese din pânțele câte un șoricel, tot astfel nici acest partid nu se va resimți de pe urma ieșirii prelinșilor oameni de elită, cari l'ar urma pe d. Vaida.

Oamenii cu o infimă doză de simț politic ar trebuie să știe deja că un partid puternic se sprijinește, în țara românească, pe mase, și nici decum pe profitorii dela orașe. Ori, este bine știut că țărănimea română are un singur partid — acel național-țărănesc — și un singur conducător, care n'a trădat-o niciodată: Ion Mihalache.

Haos? .. Nu! Desechilibru în capul celor cari prefund aceasta, da. În definitiv de aia sunt căinii în sat ca să latre, Să-și facă atunci datoria.

Pentru

dl. Prefect al Județului

Intrebăm această cale pe Dl. prefect al județului, dacă primpretorul este gestionor public și'n cazul că nu pe ce bază dl. Gh. Petrovici fost delegat ca primpretor al plasei Târnova, actualmente delegat al plasei Ineu a făcut pe gestionorul încasând dela comune creantele: tipografiei „Ungar“ din Ineu; „Decezane“ din Arad; hornarului Kendes din cir. Târnova; a drumurilor colntesedate din plasa Târnova; a taxelor ce se convenea Soc. Compozitorilor Români și'n definitiv a le Clubului Sportiv „Patria“ din Târnova, esreonte fonduri și taxe ce se ridică la sute de mii de lei și care plăți în mare parte s'a făcut prin dânsul?

Rugăm pe dl. prefect a ordona o anchetă dacă crede ce cuviință, iar dacă nu ne luăm noi angajamentul față de opinia publică să arătăm cum a fost gospodărită plasa Târnova de dl. Gh. Petrovici și ce este cu vinovația dânsului că primpretorul este și gestionor încasând și plătind creantele firmelor comerciale față de comune.

Argesescu.

Cine-i cu „numerus valahicus“

Naționalismul e la modă întotdeauna. Steagul lui se poartă și se falfăie pretutindeni. În afară de granițe și în mijlocul țării. Camuflat, în diplomație; neted și pe față când zăngănesc armele. Păstrător de glie și datină, risipitor de vieți. Sfătuitor în vremi de cum-până, chibzuit în orice împrejurare, naționalismul permite și asigură progresul.

Așa l-am știut noi. Așa l-au înțeles cei ce poartă azi mâini și picioare de lemn ori își cântă povestea neamului duși de mână prin târguri și pela uși cu balamale scumpe, aduse din nu știu care țară. Și tot așa vorbesc de acest naționalism plugarii țării cari muncesc și pentru cei ce știu numai să consume, să chefuliască.

Așa l-am moștenit în testamentul celor ce s'au dus, așa vrem să-l lăsăm celor ce urmează.

Dar acest naționalism mai are o latură, al cărei tâlc abia acum începem să-i știm. Oamenii îmbrăcați în haina naționalismului de vorbe, demagogi de răspântie, trâmbițași ai unor mari prefaceri, palavragii zilelor „naționale“ la adăpostul acestui naționalism, au operat ca în pădure. Spuneți care dintre aceștia a fost luat de piept și târât la stâlpul meritat? Niciunul. Ba din contră toți au fost aplaudați. Sunt naivi cari au făcut din ei chiar idoli.

Cine știe să facă pe naționalistul, oricare ar fi interfața lui, este inviolabil. Nimeni nu-i controlează acțiunile, nimeni nu-i cercetează intențiile. Căci dacă îndrăznești, ești anti-național și'n consecință pedepsit.

S'a terminat și cu acesteal înțelegem că am fost păcăliți. Vrem să ne răfuim cu toți cei cari predică naționalism dar fac gheșeft, întemeiază clică și denaturează simțămintele țării. Vrem confruntare piepțișă, fără tactică și șmecherie.

Incepem.

O formă nouă de naționalism ce se vrea

exploatăată este și „numerus valahicus“. D. Al. Vaida-Voevod și cu cci de după el, dornici de aventură, încrezatori poate în noulatea formulei, căci într'adevăr „numerus valahicus“ este fusta sezonului 1935, cățiva rătăciți cu șanse de regăsire, își formează clică.

Ce vrea? Ori mai precis, ce spun? Că, dacă ajung ei la putere o să micșoreze numărul minoritarilor din funcțiile de stat, din comerț, industrie, sau orice întreprindere particulară, înlocuindu-i cu Români. Adică cu va'ahi.

Dar cine sunt acești valahi? Noi i-am știut pe țărani. Ai noștri valahi, țărani sunt. Pentru ei cerem noi proporția. Ai lor? Sunt Români, dar nu-s țărani. Sunt îmbuibăși în lux, sinecuriști, cumularzi cu castele, cu moșii. Vreți proba? V'o spun.

În zilele trecute, „Astra“ societate anonimă de vagoane și locomotive, cu ateliere mari în Arad, Oradea, Brașov și alle orașe, a ales în consiliul de conducere pe dnii V. Tilea și O. Goga. Dece tocmai acum această alegere? Dece Tilea și Goga? Ce legătură au aceștia cu fabricarea vagoanelor? Sunt specialiști? Acesta-i „numerus valahicus“? Pentru aceștia, atâta vâlvă? Pentru aceștia, răscolirea țării în lung și 'nlat?

Ce zice numărul valahilor, țărani, ai căror copii deși ingineri, specialiști în fabricare de locomotive, șomează?

Noi vrem progresul valahilor. Dar nu vrem să fim uneltele valahilor dela oraș, vârași în învățeli și 'mbogășiți până la putrefacție. Nu vrem să-i ridicăm pe aceștia și nici nu vrem să executăm pe minoritarii fie bogăți, fie săraci. Gândul nostru sincer se îndreaptă spre adevărata țară — spre țărani. Prin ei și cu ei vom asigura progresul neamului, printr'o întărire a industriei și comerțului românesc.

Ne îndreptăm spre rezerva țării, spre elementele sănătoase ale Statului țărănesc.

I. L. Bolovan.

Mișcarea Vaida în țară

Ziarele din București ne aduc știrea că la alegerile județene din Prahova vaidiștii au apărut pentru prima oară în fața alegătorilor.

Sprijiniți de liberali, vaidiștii au luat locul al doilea pe buletin, candidând cu semnul național-țărănesc „cercul“.

Propaganda vaidiștă a fost foarte vie, fiind condusă personal de d. D. R. Ioanițescu care a colindat toate satele în voce, cu prijinul liberalilor.

Adevăratul partid național-țărănesc, cu toate că i s'a furat semnul a candidat sub alt semn și a învins.

Iată rezultatele:

Gavernal	22.781	voturi
Vaidiștii	6.454	„
Naț.-Tărăniști	15.161	„
Georgiștii	6.567	„
Iuniauștii	1.195	„

Liberali au luat 24 locuri în consiliu, iar restul de 12 le-au luat Național-Țărăniștii.

Alegerea dela Prahova ca și dela Ilfov au arătat țării că poporul nu poate fi îndepărtat de partidul Național-țărănesc.

Din dragostea cea mare care există între vaidiști și liberalii se mai poate vedea că dl. Vaida se pregătește a juca un rol politic de codiță liberală, cum era dl. Averescu la început.

Când doi se ceartă, al treilea câștigă. Le ceartă Vaida cu Maniu și câștigă liberalii.

Dl. Vaida este vinovat în fața țărni-mii că o trădează politiceste, în folosul exploataților uniți în trusturi și carteluri orașănești, unde sunt și străini și valachi, dar țărani nu sunt.

Moșu.

Cassa de Păstrare Generală din Arad S. p. A. și a ținut Duminică, adnna-re generală ordinară a 23-lea. Dl. Vasile Avramescu, membru în consiliul de administrație a salutat prin cuvinte călduroase pe Dl. Gheorghe Răzuș, Directorul Băncii Naționale din Arad arătând serviciile pe cari D-sa le-a făcut pieții noastre de când funcționează în Arad; i-a adus mulțumiri pentru interesul ce a purtat față de afacerile institutului. Adunarea generală a aprobat apoi propunerea consiliului de administrație, conform căreia se distribuie din beneficiul net anual de Lei 2,503.936.— un dividend de 5%, adică Lei 25 de acțiune.

Național-Țărăniștii din organizația

jud. Arad sprijinesc în primul rând

ziarul „Românul“ care este al lor.

Acțiunea D-lui Vaida nu prinde rădăcini în jud. Arad

Am arătat în numărul trecut al ziarului nostru că organizațiile de pe valea Mureșului, nu văd cu ochi buni rupțura făcută în partid de către acțiunea Vaida. Este interesant de amintit că mișcarea vaidistă din jud. Arad își pusese toate speranțele în organizațiile de pe valea Mureșului căci se presupunea că acestea stau sub influența D-lui A. Birtolon șeful mișcării vaidiste din jud. Arad și șeful politic de până acum al plasei acesteia.

S'a dovedit însă contrariul. Poporul nu părăsește vechiul partid în frunte cu Mihalache și Maniu. Țăranii noștri nu au încredere în noua mișcare. Ei știu că naționalismul este o vorbă goală, dacă oamenii cari îl agită nu sunt sinceri și dacă nu se lucrează nimic pentru ușurarea vieții țăranului. „Vorbă multă e sărăcia omului.“ Dacă d. Birtolon este sincer față de țărani și le dorește binele, să poftescă a le da un preț mai bun pe vite, că știm că este bogat și se ocupă cu comerțul acesta. Să plătească la țărani 3—4000 lei pe un porc gras; 30—40.000 lei pe o pereche de boi grași; 15—20.000 lei pe o vacă bună, căci țăranul nu-și poate plăti dările cu vorbe frumoase, nici nu poate să-și cumpere pită cu promisiuni naționale.

Țăranii din jud. Arad însă nu se lasă ademeniți. Ei stau străns uniți în jurul conducerei partidului. La redacție primim zilnic scrisori prin cari ni se comunică faptul că țărănimea are toată încrederea în d-nii Iuliu Maniu și Mihalache. Nimeni nu aderă la acți-

unea Vaida. Mulți ne cercetează spre a ne aduce personal la cunoștință că nu se despart de partidul național-țărănesc și nu urmează acțiunea Vaida. Dl profesor C. Teodorescu secretarul general și casierul partidului, ne declară că au venit la dsa mai mulți fruntași din județ cari au declarat categoric că nu urmează acțiuni vaidiste și că înțeleg să lupte pentru triumful cauzei țărănești în cadrele partidului nostru de sub șefia D-lui Mihalache. Acești funcționari sunt: Pocișeriu din Zărand; pâr. Pascu și Cristi președ. org. din Mândruloc; Iofi președ. org. din Sâmbăteni; Ianoța președ. org. din Pauliș; Draja președ. org. din Radna; Dușan șeful sectorului Hălmagi și consilier județean; Ionaș șef de sector din Vărfuri a trimis chiar o scrisoare prin care arată că nu aderă la acțiunea Vaida. Deasemeni domnul Budiș Pavel-Cioranu din Comlăuș consilier județean și membru în comit. județean al part. nostru ne-a declarat că din sectorul său nimeni nu urmează acțiunii Vaida. La fel declară și dl Fântănaru din Nădlac. Așa dar, în afară de unele întâmplări neplăcute unitatea partidului Național-Țărănesc a rămas întreagă. Cei plecați nu au lăsat gol deloc. Au plecat cei ce nu văd cu ochi buni victoria țărânimii în viața de stat.

Se cuvine cinsti țărânimii din județul Arad care nu se lasă ruptă din partidul ei de dragul unor vorbe goale.

Adunarea generală a celui mai vechiu institut din Arad, a Casei de Păstrare a Județului Arad Mare interes din partea acționarilor

Casa de păstrare a județului Arad și-a ținut ieri adunarea generală ordinară anuală a 64-a, la care a luat parte un număr însemnat de acționari. Adunarea generală a fost prezidată de către Iosif Jelinek, președintele Consiliului de administrație; Darea de seamă anuală, prezentată de Eugen Tauszik directorul general al institutului, se ocupă în mod amănunțit de evenimentele mai însemnate ale anului economic expirat, precum și de posturile mai însemnate ale bilanțului, bilanț — care a fost alcătuit acum pentru prima oară conform dispozițiilor cuprinse în legea bancară, votată în anul 1934.

Adunarea generală a luat act cu unanimitate, de darea de seamă a consiliului de administrație, precum și de raportul cenzurilor, acceptând totodată cu unanimitate socotelile finale prezentate, precum și propunerile consiliului de administrație cu privire la distribuirea beneficiului și celelalte propuneri.

Propunerea Direcției asupra modificărilor Statutelor, cari au devenit necesare conform prevederilor legii bancare, a fost prezentată de către Dr. Szalai, jurisconzultul institutului, către adunarea generală, care a acceptat în întregime modificările în chestiune. În decursul alegerilor, Drosu Nicolae București, președ în penzie al curții regale, a fost ales de membru în cons. de administrație, iar Nasta Victor dir. in. p. al băncii Naționale a României, sediul Arad, expert contabil, de membru în comitetul de cenzori, pe un timp de câte 2 ani.

Și au plătit abonamentul

Donații pentru Românul la sedința din 5 Aprilie.

Dr. Frâncu	Lei 300
Dr. Voștinariu	„ 300
Gh. Cordoș	„ 200
Protop. Pop. Șeitin	„ 100
Arcadie Crăsnic	„ 100
Radovan Milivoi, Arad	„ 100
Protop. V. Ghita	„ 100

Dnii Șefi de sectoare sunt rugați a lua contact în mod permanent cu organizațiile locale, pentru a lămurii rostul acțiunii nesincere a dlui Vaida.

Costume la comandă la Moskovitz

Atențiune!

Ziarul „Românul“ se trimite săptămânal tuturor șefilor de sectoare, șefilor de organizații comunale, celor doi delegați comunali, secretarului și casierului fiecărei organizații, fiind socotiți ca abonați din oficiu. Se mai trimite tuturor acelor cari s'au abonat.

Suntem informați însă că în multe cazuri ziarul nu ajunge la adresă. Nu știm cine poartă vina: oficiile poștale sau primăriile!? Aceasta o va afla justiția, când vom reclama. Toți cei de mai sus să știe că dela Arad trimitem ziarul sub luare de semnătură dela poștă așa că sunt rugați să ne aminte în scris, când nu au primit ziarul, pentru a lua măsuri.

Redacția.

Nu desperuți dacă n'aveți haine corespunzătoare, ci vizitați întreprinderea de îmbrăcăminte

„RATA“ ARAD, str. St. Cicio Pop No. 14. (Palat. Ortutay)

unde puteți comanda după măsură haine moderne, pardesiuri raglane, costume și pardesiuri pentru doamne din material de prima calitate plătind în rate 20 lei zilnic, 140 lei săptămânal ori 600 lei lunar.

Procurorul acuză!

Rechizitorul dlui primprocuror VULPE, rostit Marți în procesul dr-lui Grünfeld, deținut pentru mituirea organelor fiscale, cuprinde un pasaj de o duritate rară, menit să îngrijoreze toată lumea din acest oraș dozată cu bun simț. Îngrijorarea oamenilor cinstiți trebuie să fie cu atât mai profundă cu cât cuvintele dlui Primprocuror nu sunt cuvinte de circumstanță, rostite numai spre a stoarce plenui o sentință, ci reliefează o crudă și crasă realitate.

În adevăr nu există în acest oraș o întreprindere mai răsărită, un cetățean mai chiabur care să nu îi fost încercată sau încercat de către elementelor dornice să se îmbogățească peste noapte sau cel puțin să-și prelungească trândava și imorală existență cu o zi. Aradul este orașul în care șantajul și denunțul înflorăște, ca măslinul în Italia. Și după cum și cel din urmă itahan știe că o avea măslini înseamnă a fi bogat, tot astfel, la noi, și cel mai prăpădit șantagist și denunțator știe că o fi bogat a dispune de bani, înseamnă a fi onorat și cinstit de cele mai proeminente figuri ale societății noastre urbane. Banul dă sănătate, banul te face finăr la bătrânețe, banul îți face multe slugi, banul îți aduce mulți prieteni dintre oamenii cei mari. „Este acesta un adevăr vechi. Cine te vede îmbrăcat în aur și măfășuri, și-se închină, cine-ți vede masa încărcată cu bunătăți îți face complimente și se simte extrem de onorat dacă-ți poftesci să se'nfrupte fără măsură. Banul n'are miros. Și n'are miros nici bucata frământată din banul agonisit pe căile „zgronțuroase“ ale șantajului și denunțului; după cum nici în haina daurită cumpărată pe un astfel de ban nu se trage fir care să tradeze originea banului.

E multă mocirlă în sufletul intelectualului, preținsului intelectualului dela oraș și-i adâncă mocirla. Cu greu s'ar putea smulge lumea orășănească din această mocirlă.

Rechizitorul dlui Primprocuror nu-l privește numai pe dlul Grünfeld. El acuză întreg Aradul căci spune răspicat: „S'a făcut în acest oraș obiceiul de a denunța și șantaja... am avut multe cazuri de astea la parchet.“

Primulprocuror are dreptate căci pe deo parte zvonuri ce circulă prin oraș, pe de altă parte practica sa, justifică afirmațiunea.

Dar d. Procuror nu ne previne arătându-ne cine sunt cavalerii renunțurilor și șantajului ca să știm de cine să ne ferim. Că Aradul este un oraș de denunțatori și șantagiști o știe lumea, căci o spune doar Primprocurorul, care este în măsură, dar acuza se resfrânge asupra fiecărui cetățean din această

Trenscoțe la Moskovitz

urbie Și'n timp ce cinstitul cetățean se furișează printre oameni, denunțatorul și șantagistul de profesie își continuă odioasa meserie, compromișând tot ce este arădan, și fără să fie observat, se cocoțează, sprijinit pe extorcat din punga nebănuitorului contribuabil și chiar în paguba statului pe cele mai înalte trepte sociale și alături de cele mai proeminente figuri ale vieții sociale din oraș.

Știm că avem de-aface cu gang-uri din care aceste stratouri fac parte. Vrem totuși să știm cine sunt gangsterii. Căci dacă răufăcătorii sunt așiși la colțuri de stradă și lumea pașnică este prevenită ca să știe cum să se apere, tot astfel trebuie să fie prevenită lumea și față de atacurile gangsterilor, denunțatorii și șantagiștii de profesie și aceștia sunt doar răufăcătorii vrednici de stâlpul infamiei.

D. Primprocuror ar face un mare serviciu societății arădane ar lăsa să se știe cine sunt denunțatorii și șantagiștii profesioniști.

Tiparul CONCORDIA Institut de Arte Grafice și Editură S. A. Arad, Strada V. Goldis Nr. 6.